

Årsmelding 1992 for Egede Instituttet

1. Styret og administrasjonen

Egede Instituttets styre har fra årsmøtet 1992 bestått av Tormod Engelsviken (formann), Notto R. Thelle, Viggo Koch, John Victor Selle – og varamedlemmer Dagfinn Solheim, Tove Odland og Jørgen Hardang. Det har vært 5 møter og 33 saker har vært behandlet.

Instituttet har vært ledet av misjonsprest, cand. theol. Tore Laugerud. Biblioteket har vært ledet av bibliotekar Eva Jørgensen. F.o.m. 1. august ble hennes stillingsramme utvidet fra 30% til 50% (halv stilling). Inntil 10% kan brukes til sekretærarbeid. Arbeidet med nyreligiøsitet har som før vært ledet av instituttlektor Arne Tord Sveinall. Professor dr. theol. Notto R. Thelle har redigert tidsskriftet, og Knut Hagen har arbeidet som kasserer.

2. Aktiviteter

Biblioteket. Styrkingen av bibliotekarens stilling betyr økende aktivitet i biblioteket når det gjelder referansearbeid og utlån. Ifølge samarbeidsavtalen har bibliotekaren nå også en vakt om uken i MF's skranke. Dette gir mer kontakt med studentene og deres kjennskap til Egede Instituttet er blitt større.

I løpet av året har en flyttet opp en del av materialet fra fjernmagasinet i Harald Hårfagres gt. 2 til Menighetsfakultetets lokaler, for å fylle opp det totale areal instituttet kan disponere ifølge samarbeidsavtalen. Arkivet, en del tidsskrifter og en god del eldre litteratur av historisk interesse må fremdeles fjernmagasineres. Dette utgjør et problem for instituttet både av økonomiske og arbeidsmessige grunner. Leie av fjernmagasin utgjør en betydelig ekstrautgift, og tilgjengeligheten til den etterspurte historiske litteratur vanskeligjøres. Instituttet arbeider derfor med å finne en løsning på dette problemet.

P.g.a. felles skranke med Menighetsfakultetets bibliotek, er det ikke mulig å føre nøyaktig statistikk over hverken skrankelån eller lesesalslån. Vi vet at bøkene er tilgjengelig for langt flere lånere enn tidligere: studenter, forskere og andre interesserte. Fjernlån (lån til andre biblio-

tek) og veiledningstjenesten er økende. Egede Instituttet disponerer 2 leseplasser på Menighetsfakultetets lesesal. Gjennom søkerprogrammet PC/TCP er biblioteket tilknyttet UNINETT. Samarbeidet med Menighetsfakultetets bibliotek er godt.

Biblioteket abonnerer for tiden på 55 tidsskrifter. Tilveksten er på 196 bind innenfor fagfeltene misssiologi og nyreligiøsitet. Tallet har vært lavt i innkjøringsperioden etter flytting, men er i ferd med å nå sitt normale nivå, da innkjøps- og registreringsrutiner etter hvert løper som de skal.

Norsk tidsskrift for misjon har utkommet med 4 nummer. Artiklene har hatt faglig innhold, eller tatt opp viktige spørsmål til debatt. Det ble i 1992 gitt ut to temanummer. Nr. 2-92 inneholdt deler av materialet fra Egede Instituttets seminar om «Kristendom og Islam – fiender eller frender». Nr. 4-92 var et temanummer om Latin-Amerika, i forbindelse med 500-årsjubileet for kontinentets «oppdagelse».

Opplaget er 600. Antall betalende abonnenter ligger på ca. 350. En negativ utvikling av abonnementstallet over lengre tid har vært møtt gjennom stadige prisøkninger fra Universitetsforlagets side. Dermed er en kommet inn i en ond sirkel. Abonnementsprisen var i 1992 kr. 315,-. Det arbeides for tiden med løsninger som kan danne grunnlag for fornyet verving av abonnenter.

Seminar. Også i år ble det arrangert et mai-kurs i nyreligiøsitet for de personer som bispedømmer og frikirker har utpekt til å være ressurspersoner på området. Kurset holdes i samarbeid med Institutt for sjelesorg, Petersstiftelsen og Kirkerådet, og finner sted på Modum.

Egede Instituttet var i 1992 vertskap for årsmøtet i Nordisk institutt for misjonsforskning og ekumenisk forskning (NIME). Det ble holdt på Danvik folkehøgskole 13. juni. I forbindelse med årsmøtet ble det arrangert en åpen studiedag over temaet: «Gen-teknologien, U-landene og misjonen», 12. juni.

16. oktober var instituttet medvirkende til et seminar på Menighets-søsterhjemmet med tittelen: «Frukten av møtet mellom misjon og diakoni. Hva kan norsk diakoni lære av misjonskirkene»? Seminaret var et ledd i 20-årsmarkeringen av Norsk Diakonihøgskole.

3. november arrangerte instituttet, i samarbeid med Menighetsfakultetet og Emmausstiftelsen en temakveld om «Okkultisme». Interessen var stor. Nærmere 150 deltagere fra forskjellige kirkesamfunn og arbeidssammenhenger fylte det store auditoriet på Menighetsfakultetet.

15. november ble det arrangert et tilsvarende kveldsseminar med Flemming Falkenberg, i samarbeid med Teologisk Fakultet, Universitetet i Oslo.

Missio Nordicas bokutgave for 1991 ble distribuert i Norge i desember måned. Dette var den nest siste årgangen i prosjektets prøveperiode på 3 år.

Egede Instituttet er det organisasjonsmessige forankringspunkt for *Missio Nordica* i Norge, og administrerer finansiering, markedsføring, salg og distribusjon av den trykte utgaven. En arbeidsgruppe bestående av Jan Martin Berentsen (formann), Tormod Engelsviken (norsk representant i NIME's styre), Jørgen Hardang, Peder A. Eidberg og Kristin Norseth bistår instituttleder i dette arbeidet. Gjennom tilsagn om støtte fra tilsammen 17 ulike misjonsorganisasjoner, kirkesamfunn, utdanningsinstitusjoner o.a., synes den norske delen av finansieringen å være sikret fram til 1996/97.

Misjonsøgskolen i Stavanger vil som før finansiere og drive det norske dokumentalistsenteret i tilknytning til sitt bibliotek, og foreta dataregistrering.

Arbeidet med nyreligiøsitet har i 1992 omfattet foredrag/undervisning, pressekontakt, sjelesørgeriske samtaler, forskning/faglig fordypning og ordning av klipparkiv med klipp av artikler med nyreligiøst innhold fra dags- og ukepresse. Det har vært holdt 33 foredrag samt 3 større kurs i samarbeid med andre.

Egede Instituttet ble i september -92 innvilget kr. 150.000 fra Kirkerådet (særfond II) til et 3-årig studieprosjekt om alternativ medisin og kristen tro. Instituttlektor Arne Tord Sveinall leder prosjektet. Med seg har han en referansegruppe med teologer og medisinere bestående av overlege, dr. med. Leif Jan Bjørnson, Diakonhjemmets sykehus; instituttlektor Leif Gunnar Engedal, Modum Bad; førsteamanuensis Tormod Engelsviken, Menighetsfakultetet og professor dr. theol. Notto R. Thelle, Universitetet i Oslo. Prosjektet er planlagt å føre fram til en bok på ca. 150 s.

«Håndbok i Nyreligiøsitet» fra 1991, foreligger nå i andre opplag.

Missiologisk forum. Egede Instituttet har lenge hatt planer om å opprette et faglig forum for missiologi. I løpet av 1992 ble planene konkretisert i styret og initiativ tatt for oppstarting. Missiologisk forum vil bli en prioritert arbeidsoppgave for instituttet i årene som kommer.

Samtaler med Norsk Misjonsråd. Egede Instituttet har i 1992 hatt samtaler med Norsk Misjonsråd om fast sekretariat for rådet knyttet til instituttet. Samtalene har ikke ført til noe konkret.

Diverse. Instituttleder representerte instituttet på NIME's årsmøte på Danvik. Tormod Engelsviken representerte instituttet på IAMS – (International Association for Mission Studies) møtet på Hawaii i august.

Økonomi

Regnskapet for 1992 viser et driftsunderskudd på kr. 6.769,41. Under-skuddet ble dekket av egenkapitalen som da ble redusert fra kr. 104.251 til kr. 97.481.

Inntekter. Egede Instituttet driver sin virksomhet på grunnlag av tilskudd og gaver fra enkeltpersoner, fra menigheter og organisasjoner og fra staten. Statsstøtten er i dag helt avgjørende for driften av instituttet.

«Enkeltpersoner» ga i 1992 kr. 22.947. Misjonsorganisasjonene ga kr. 60.250. Fra menigheter kom det kr. 25.667. Nyreligiøsitetsarbeidet innbrakte kr. 10.579. Tilskuddet fra staten var på kr. 270.000. I tillegg kommer kr. 25.000 fra kirkerådet øremerket studieprosjektet: «Kristen tro og alternativ medisin».

Utgifter. I 1992 var personalutgiftene kr. 304.346. Dette inkluderer lønn til leder, bibliotekar, instituttlektor i nyreligiøsitet, kasserer- og redaktørhonorarer. Husleia var kr. 53.579. Til innkjøp av bøker og tidsskrifter ble det brukt kr. 33.157. Utgifter til kontorhold og diverse var henholdsvis kr. 29.764 og kr. 22.067.

Regnskapet viser at kostnadsstyringen er under rimelig kontroll. En viss svikt i inntektene fra misjonsorganisasjonene førte til at en ikke fant full dekning for de økte personalutgifter i forbindelse med utvidelsen av bibliotekarens stillingsramme. Fortsatte underskudd vil på sikt true egenkapitalen.

Skattefritak. I denne forbindelse er det gledelig at Egede Instituttets søknad til departementet om rett til skattefradrag på gaver gitt til forskningsformål ble innvilget gjennom brev fra Oslo likningskontor av 19. oktober 1992. Dette gir grunnlag for å foreta tiltak til økning av inntekten fra enkeltpersoner i 1993. I forbindelse med ordningen med skattefritak ble professor dr. theol. Jan Martin Berentsen oppnevnt til statlig representant for Egede Instituttets styre, gjeldende fra 1. januar 1993.

Tormod Engelsviken
formann

Viggo Koch
nestformann

Tore Laugerud
instituttleder